

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) ECONOMICS
EXAMINATION: JUNE – 2022
SECOND SEMESTER

Subject: Economics of Agriculture - II (ECBCS-17-213)

Date: 08/06/2022

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.30 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Describe critically the factors responsible for the sustainable agriculture development. (20)
- Q. 2)** Describe critically the recent agricultural issues in India (20)
- Q. 3)** Describe critically the livestock development in India (20)
- Q. 4)** Describe critically the cooperative credit system in India (20)
- Q. 5)** Discuss critically the cooperative agricultural marketing system in India (20)
- Q. 6)** Discuss the causes of marginalization of rural labour and give measures for it. (20)
- Q. 7)** What is self-help group? Describe the significance of self-help group in India (20)
- Q. 8)** Discuss critically the role of commercial banks in agricultural development in India (20)
- Q. 9)** Discuss critically the impact of World Trade Organization (WTO) on Indian agriculture (20)
- Q.10) Write notes on any two of the following. (20)**
- a) Scope of biotechnology in agriculture
- b) Significance of food Security
- c) Features of regulated market
- d) Scope of agricultural management

मराठी रूपांतर

कृषी अर्थशास्त्र भाग - २ (ECBCS- 17-213)

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** शाश्वत कृषी विकासासाठी जबाबदार असणाऱ्या घटकांची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. २)** भारतीय शेती संदर्भातील सद्य काळातील मुद्यांची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ३)** भारतातील पशुधन विकासाची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ४)** भारतातील सहकारी पतपुरवठा व्यवस्थेची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ५)** भारतातील सहकारी कृषी विपणन व्यवस्थेची टीकात्मक चर्चा करा. (20)
- प्र. ६)** ग्रामीण मजुरांच्या सीमांतीकरणाची कारणे सांगून त्यावर उपाय सुचवा. (20)
- प्र. ७)** 'स्वयं सहायता गट' म्हणजे काय? भारतामध्ये स्वयं सहायता गटाचे महत्त्व विशद करा. (20)
- प्र. ८)** भारताच्या शेती क्षेत्राच्या विकासामध्ये व्यापारी केंद्राची भूमिका टीकात्मकदृष्ट्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. ९)** जागतिक व्यापार संघटनेचा भारतीय शेतीवरील परिणाम टीकात्मकरित्या स्पष्ट करा. (20)
- प्र. १०) पुढीलपैकी कोणतेही दोन वर टीपा लिहा. (20)**
- अ) शेतीमधील जैव तंत्रज्ञानाची व्याप्ती
- ब) अन्न सुरक्षिततेचे महत्त्व
- क) नियंत्रित बाजाराची वैशिष्ट्ये
- ड) कृषी व्यवस्थापनाची व्याप्ती